

EUROOPA TEENETEMÄRKI KÄSITLEV EESKIRI

JUHATUSE OTSUS

5. mai 2025¹

EUROOPA PARLAMENDI JUHATUS,

– võttes arvesse Euroopa Parlamendi kodukorra artikli 25 lõiget 2

ning arvestades järgmist:

- (1) Riiklikud teenetemärgid ja muud sarnased liikmesriikide antavad autasud väljendavad ühist soovi avaldada liidus tunnustust silmapaistvate teenete ja ühiskonda edasiviivate saavutuste eest.
- (2) Liidu tasandil teenetemärgi loomine, millega tõstetakse sarnaselt esile erakordset panust Euroopa integratsiooni ja väärtustesse, edendaks liidu kodanike ühtsust ning ühist identiteeti ja ühiseid sihte. Sellest tulenevalt tuleks luua Euroopa teenetemärk,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1 *Üldpõhimõtted*

1. Käesolevaga luuakse Euroopa teenetemärk (edaspidi „teenetemärk“), et tunnustada selliste isikute saavutusi, kes on andnud märkimisväärse panuse Euroopa integratsiooni või aluslepingutes sätestatud väärtuste edendamisse ja kaitsesse.
2. Teenetemärk jaguneb järgmisse kolme järku, alustades madalaimast:
 - teenetemärgi kavaler,
 - teenetemärgi auväärne kavaler, ja
 - teenetemärgi kõrgeim kavaler.

Artikkel 2 *Esitamis- ja välistamiskriteeriumid*

1. Teenetemärgile võib esitada üksnes üksikisikuid. Teenetemärgile ei tohi esitada rühmasid, ühendusi ega juriidilise isiku staatusega organisatsioone.
2. Teenetemärgi ühelegi järgule ei tohi esitada liidu institutsioonide, organite ja asutuste liikmeid ega töötajaid nende ametiaja kestel ja teenistuses olemise ajal.

¹ Muudetud juhatus 27. aprill 2026. aasta otsusega.

Artikkel 3

Teenetemärgi vorm

1. Teenetemärgi mistahes järgule esitamist kinnitatakse tunnistusega, millele kirjutab alla Euroopa Parlamendi president.
2. Teenetemärgile esitamise korral saavad laureaadid lõigetes 3, 4 ja 5 osutatud medali ja lindilõike vastavalt järgule, millele nad esitatakse.
3. Teenetemärgi kavaleri medal on hõbedast. Selle läbimõõt on 40 mm ja sellele on kinnitatud 37 mm laiune sinine muareelint, millel on üks kollane triip. Sellele vastav lindilõige on sinine ja sellel on üks kollane triip.
4. Teenetemärgi auväärse kavaleri medal on ülekullatud hõbedast. Selle läbimõõt on 40 mm ja sellele on kinnitatud 37 mm laiune sinine muareelint, millel on kaks kollast triipu. Sellele vastav lindilõige on sinine ja sellel on kaks kollast triipu.
5. Teenetemärgi kõrgeima kavaleri medal on ülekullatud hõbedast. Selle läbimõõt on 50 mm ja sellele on kinnitatud 40 mm laiune sinine muareelint, millel on kolm kollast triipu. Sellele vastav lindilõige on sinine ja sellel on kolm kollast triipu.
6. Medaleid ja lindilõikeid kantakse rinna vasakul küljel, välja arvatud lõikes 5 osutatud medal, mida kantakse kaelas. Medalit ja lindilõiget ei kanta üheaegselt.

Artikkel 4

Õigused ja kohustused

1. Teenetemärgi mistahes järgu kavaleriks saamine ja õigus kanda kindlale järgule vastavat medalit või lindilõiget sõltub teenetemärgi üleandmisest kooskõlas artikliga 8. Kellelgi ei ole õigust pidada end teenetemärgi ega selle teenetemärgi ühegi järgu kavaleriks enne, kui teenetemärk või vastav järk on asjaomasele isikule ametlikult üle antud.
2. Medalit ja lindilõiget tuleb kanda väärikalt ja kooskõlas artikliga 3.
3. Teenetemärgi kavaleri staatus annab õiguse pääseda Euroopa Parlamendi täiskogu istungite ajal istungisaali ametlike küllastajate rõdule kooskõlas juhutuse 3. mai 2004. aasta otsusega istungisaali sissepääsu, seal viibimist ja arutelude läbiviimist reguleeriva eeskirja kohta.

Artikkel 5

Teenetemärgile esitamise ettepanekud

1. Teenetemärgile esitamise ettepaneku võivad teha:
 - Euroopa Parlamendi president,
 - Euroopa Ülemkogu eesistuja,
 - Euroopa Komisjoni president,
 - liikmesriikide riigipead või valitsusjuhid, kes on Euroopa Ülemkogu liikmed, või
 - liikmesriikide parlamentide esimehed.
2. Ettepanek peab sisaldama biograafilist teavet, milles tuuakse esile isiku teened ja asjakohasel juhul selle isiku kontaktandmed. Ettepanek tuleb esitada artikli 7 kohaselt moodustatud valikukomiteele ühes liidu ametlikus keeles.

Artikkel 6
Teenetemärgile esitamise otsus

1. Valikukomitee, keda toetab sekretariaat, hindab artikli 5 kohaselt saadud ettepanekuid ja otsustab, keda teenetemärgile esitada.
2. Teenetemärgi esmakordne omistamine toimub üldreeglina esimese järgu tasandil. Kui tegemist on eriti oluliste või uute teenetega, võib valikukomitee vastavalt olukorrale otsustada esitada isiku ka ühele kõrgematest järkudest.
3. Teenetemärgile esitamine toimub iga-aastase menetluse raames, mille käigus võib esitada kuni 20 laureaati. Lisaks iga-aastasele menetlusele võib teenetemärgile esitada veel kuni viis laureaati aastas.
4. Teenetemärgile esitamise otsusest teatatakse asjaomastele laureaatile ning see avaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikkel 7
Valikukomitee

1. Valikukomiteesse kuuluvad järgmised seitse liiget:
 - Euroopa Parlamendi president (*ex-officio*),
 - kaks Euroopa Parlamendi asepresidenti (*ex-officio*) ning
 - neli silmapaistvat eurooplast.
2. Euroopa Parlamendi juhatus nimetab valikukomitee liikmed ametisse nelja-aastaseks ametiajaks, mida võib pikendada.
3. Komitee *ex officio* liikmete ametiaeg lõpeb automaatselt, kui nad enam ei täida oma vastavaid ametikohustusi.
4. Kui mõni ametikohtadest vabaneb enne liikme ametiaja lõppu, määratakse uus liige ametisse ainult oma eelkäija järelejäanud ametiaja lõpuni.
5. Tõendavate dokumentide esitamisel on valikukomitee liikmetel asjakohasel juhul õigus valikukomitee koosolekul osalemisega seotud mõistlike reisikulude hüvitamisele.
6. Valikukomitee võtab vastu oma töökorra.

Artikkel 8
Teenetemärgi üleandmise tseremoonia

1. Iga-aastane tseremoonia toimub Euroopa Parlamendi mõne osaistungjärgu ajal. Vajaduse korral võib korraldada lisatseremooniaid.
2. Tseremoonia ajal annab laureaatile teenetemärgid üle Euroopa Parlamendi president.
3. Tõendavate dokumentide esitamisel on laureaatel ja valikukomitee liikmetel õigus tseremoonial osalemisega seotud mõistlike reisikulude hüvitamisele.

Artikkel 9
Tühistamine ja tagasivõtmine

1. Valikukomitee võib teenetemärgile esitamise otsuse tühistada, kui teenetemärgi kavaler, olenemata talle omistatud järgust, või laureaati on lõpliku kohtuotsusega mõistetud süüdi kuriteos, on näidanud, et ta ei austa Euroopa Liidu lepingu artiklis 2 sätestatud liidu alusväärtusi, või on kasutanud medalit või lindilõiget sobimatul viisil.

Valikukomitee võib teenetemärgi tagasi võtta, kui sellele esitamise otsus on tehtud ebaõige teabe alusel, mis käsitleb esitamise- või välistamiskriteeriume või teenetemärgi kavaleri, olenemata talle omistatud järgust, või laureaadi teeneid.

Tühistamise või tagasivõtmise otsus toob kaasa kõigi artiklis 4 sätestatud õiguste kaotamise.

2. Valikukomitee võib delegeerida lõike 1 kohase otsuse vastuvõtmise Euroopa Parlamendi presidendile.
3. Teenetemärgi kavalerile, olenemata talle omistatud järgust, või asjaomasele laureaadile antakse võimalus esitada kirjalikke märkusi enne lõike 1 kohase otsuse tegemist.
4. Otsusest teatatakse asjaomasele isikule ning see avaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikkel 10
Jõustumine ja avaldamine

Käesolev otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.